

Päivi Räsänen kd

Kirjallinen kysymys diabeteslasten perheiden jaksamista tukevien toimien edistämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Diabetes on sairaus, joka koskettaa koko perhettä. Ainainen huoli lapsen verensokerin tilasta, unesta ja ruokailusta on hyvin kuormittavaa vanhemmille. Lasten perheiltä vaaditaan jatkuvaa huomiota, tarkkuutta ja ennakointia.

Diabeetikkoperheissä voi myös tavallista useammin ilmetä vaikeuksia parisuhteessa; uupumusta, unettomuutta ja mielenterveysongelmia. Peräti 87 prosenttia diabeetikkoperheistä kertoo kärsivänsä hoitoväsymyksestä. Samalla järjestöjen tuki diabeteksen hoidon lastenhoitoapuun on vähentynyt.

Diabetesta sairastavien lasten perheiden on tärkeää saada jaksamista tukevia palveluja, kuten kotiapua ja lastenhoitoapua. Tässä omaishoidon tuella on suuri merkitys sekä taloudellisena apuna että tukeen kytkeytyvinä palveluina. On tärkeää tunnistaa, että diabetesta sairastavien lasten hoito oikeuttaa aina omaishoidon tukeen ja vastaa THL:n ehdotuksen myöntökriteereiden perusteella vähintään keskimmäiseen palkkioluokkaan oikeuttavaa omaishoidon tukea.

Omaishoidon sopimuksia on tarkasteltu uudelleen suhteessa muutettuihin tuen myöntöperusteisiin, osana soteuudistusta. Tämä on voinut johtaa siihen, että tukea ei olekaan enää myönnetty tai omaishoidon tukiluokkaa on laskettu. Muutokset ovat koskeneet monia diabetesta sairastavien lasten vanhempia, ja osa heistä on tehnyt asiasta kanteluja tai hallintovalituksia.

Omaishoito on yhteiskunnalle sekä inhimillisesti että taloudellisesti kestävä hoitomuoto. Omaishoidon tuki on muutakin kuin hoitopalkkio. Se tarjoaa vapaapäiviä hoidosta, ja tukee jaksamista päivätöissä ja perhearjessa. Omaishoidon ja ansiotyön yhteensovittamisen tulisi olla joustavaa. Hoitotyötä tekevät läheiset tarvitsevat paremmat mahdollisuudet vapaapäiviin, virkistykseen, kuntoutukseen ja kotipalveluun. Perheiden jaksamista voidaan tukea myös kotiaavun ja lastenhoidon mahdollistavilla palveluseleillä.

Hallitusohjelmaan on kirjattu: "Edistetään toimia, joilla hyvinvointialueet ja kunnat voivat lisätä mahdollisuuksia ryhtyä omaishoitajaksi. Selvitetään, millaiset tilanteet synnyttävät omaishoidon tuen väliinpuotoajia ja arvioidaan tarpeita hyvinvointialueille suuntautuvalla ohjauksella ja koulutuksella."

Kirjallinen kysymys KK 389/2025 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus tukee diabetesta sairastavien lasten perheiden jaksamista ja

kuinka hallitusohjelmakirjauksen tavoitetta diabetesta sairastavan lapsen omaishoitajaksi ryhtymisen mahdollistamisesta edistetään?

Helsingissä 13.11.2025

Päivi Räsänen kd